

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Erdélyi Élet

Arad, 1933. VI. 1.
XII. évf. 16. sz. — 20 lei

TARTALOM:

Tíz milliók szellemi és fizikai rabságban. — Antirevizions nap. — A világ legcinikusabb produkciója: Hitler az erkölcs és az igazság nevében tiltakozott az erőszak ellen. — Nekünk csak telefonunk van a Morgan-botrányból. — Lényegesen javult dr. Lázár Ágostonné állapota. — A nemzetközi leánykereskedelemben jó ára van a romániai árunak. — Három aradi per. (A Goldschmidt-bank reklámvitája a várossal. A Gálló-féle ötmilliósi kártérítési pert tárgyalta a nagyváradi törvényszék. A törvényszék megerősítette a Weisz és Haasz-cég postabírságát. — Betöréses lopás, melyben az anyakönyvvezető mond ítéletet. — Jelentkeznek a világ Hitler-kamerádjai. — Jogvégeledás. (Az Erdélyi Élet törvényszéki tudósítójának pillanatsfelvétele a Máról.) — Megütötte a rendőrt (három napi fogház.) — Stb., stb.

Segesvári szövetgyár
vezérköpviselője:

Vajda Béla

ARAD,

Bul. Regina Maria
Str. Alexandri
No. 1.

Az

Azugai - Bragadiru - Luther - Temesvári

sörök között husvétől pünkösdig tartó,
nyereménysorsolással egybekötött

sörversenyt

rendezünk.

MIBŐL ÁLL A SÖRVERSENY?

1. Csak ott igyék sört, ahol plakát jelzi a sörversenyben való részvételt.

2. Minden pohár vagy üveg sörhöz követeljen szavazójegyet.

3. Minden 30 szavazójegy 1 szavazatra jogosít, minden szavazat résztvesz a nyere-ménysorsolásban, melynek folyamán 200 értekes nyeremény kerül kiosztásra.

Hogy minél több üzletnek alkalmat adjunk a sörversenyben való részvételre, újabb résztvevőknek szükség esetén sörapparátust stb. kölcsönzünk s pár napon belül nyilvánosságra hozzuk a viszonteladók részére tartogatott nagy meglepetésünket.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes szám ára 20 lei
Magyarországon 60 fillér
Jugoszláviában 5 dinár
Csehszlovákiában 4 c. k.
Amerikában 1 évre 6 d.

Előfizetési árak egy évre: vállalatoknak, nagykereskedőknek és külföldre 1000 lei, magánosoknak 600 lei, nyugdíjasoknak, köztisztviselőknek 300 lei.

Orvosi hírek: hasábonként 50 lei. Gyászjelentések: egész oldal 4000 lei, féloldal 2000 lei.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők be, vagy bármelyik hirdető iroda útján is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lej, hirdetés oldalon 6 lej, — négyzetem.-ként. Nyíltér rovatban 50 lei, szövegközti részben 32 lei a sordíj. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 százalékkal magasabb. Amely közlemények végén szorzójel (x) van, fizetett közlemények vagy kiadóhivatali hírek.

Szerkesztőség: v. Szent László-ucca 2. — Telefon 520.

Szerkesztőségi órák: d. e. 8—10-ig, d. u. 4—6-ig. ARAD.

Kiadóhiv. és nyomda: v. József-fhg-u Csanádi-pal.

Fényképes igazolványokkal ellátott tudósítók és kiadóhivatali megbízottak: București, Cluj, Timișoara, Oradea, Brașov, Satu-Mare, Tg-Mureș

Tíz milliók

szellemi és fizikai rabságban

(Arad.) Február hó 27-én a német birodalmi gyűlés épületét több mint husz helyen felgyújtották. A szigorúan őrzött épület különböző helyein benzinesüvegeket, gyúlékony anyagokat helyeztek el s a hivatalos jelentés szerint az egyik rendező több olyan embert látott, akik egőzlaklyakkal rohantak föl és alá. A gyújtogatók közül azonban csak egy állítólagos hollandi kommunistát, a huszonnégyesztendőös Van der Lübbét fogták el, aki rögtön

ugy vallott, mint a parancsolat. A parlament épületének üszkös romjai még ki sem hültek, máris lázas gyorsasággal sárbatiporták és fölruzták a német köztársaságot és az alkotmányos életet. Közvetlenül a történelmi jelentőségű választások előtt, amelyeken arról kellett döntenii, hogy a hitleri reakció vagy az alkotmány mellé áll-e a német nép, a rohamosztagosok az egész birodalomban letartóztatták a kommunisták vezetőit és Göring, a porosz belügyminisztérium vezetője betiltotta a szocialdemokrata párt valamennyi napilapját, folyóiratait, rőpcéduláit és plakátjait. A betiltás csak tizennégy napi határidőre szólt, de ha figyelembe vesszük, hogy a választásokat március 5-én tartották meg, akkor nyilvánvaló, hogy lehetetlenné tették még a legkezedtelegesebb választási agitációt is.

* *

Ilyen adottság között készülődtek a nemzeti szocialisták a döntő győzelemre. A gyújtogatás után azonnal kimondták, hogy az alkotmánynak

a személyes szabadságra, a szólásszabadságra, az egyesülési és sajtójogra, továbbá a posta, a telefon és

táviró használatára, a levéltitok szentségére s a házkutatásokra vonatkozó szakaszait hatályon kívül helyezik. A német polgár és különösen a német munkásság szabad prédává vált a hitleri önkénynek, amely bőségesen és brutálisan élt a fegyveres hatalom erőszakának jogával, amelyet esküszegéssel szereztek meg.

Február 27-étől március 5-éig csak Hitlerék tarthattak gyűléseket. Csak az ő uszító lapjaik és rágalmazó röpirataik jelenhettek meg. Csak ők bömböltek a rádióba, ahol alattomosan és hazug módon *munkát, kenyeret és szabadságot* ígértek mindenkinek. Az ellenzéki pártok meg sem mukkanhattak, mert már az első napokban utjára engedték a rohamosztárosok legalacsonyabb szennvedélyektől fűtött bosszuhadjáratát:

megkezdődött ártatlan emberek letartóztatása, a nők és férfiak brutális bántalmazása, legyilkolása.

* * *

Ilyen módon tudott többséget szerezni a Harmadik Birodalom „eszméje“. A bolsevista terrort elítélő és a forradalmi marxizmus ellen hadakozó barnainges invázió, amely a jog, a törvény és a magántulajdon szentségének hirdetésével indult keresztes hadjáratra minden ellen, ami fölforgatás, már győzelmének első napjaiban

minden szélsőséget tulszárnyaló kiméletlenséggel tette nyilvánvalóvá, hogy szemérmetlenül hazudott, hogy fűtül a törvényre, a jogra és a magántulajdonra — ha mások jogáról, ha mások szabadságáról és ha mások tulajdonáról van szó.

Ezreket küldtek internálótáborba és egyre sűrűbben jöttek a hírek eltűntekről. „öngyilkosokról“ és szökésközben agyonlőtt emberekről. Azután, hajrá, megkezdődött a harácsolás a magántulajdonból. Lefoglalták a kommunisták minden vagyonát és azután nekimentek a szociáldemokrata párt majdnem kétszáz napilapjának és nyomdájának, lefoglalták a szakszervezeteket és a szövetkezetek házait, a munkásbankok és a szervezetek százmilliókramenő vagyonát.

Az Ön szerencséje letétebe van helyezve Románia leg-szerencsésebb osztálysorsjáték elárusítóhelyén,
a

GOLDSCHMIDT
bankházban.

Igy védelmezték a magántulajdont. De mivel evésközben jött meg az étvágy,

az üzemi megbizottak gyárakat és áruházakat is elkomunizáltak olyan módon, hogy most már rendeletet kellett kiadni a fékevesztett zsákmányolók megfékezésére.

A rohamosztagosok végigzsarolják az egész országot és minden nyilvános helyen ötpercenként találkozhatunk a jog és szabadság eme nagyszerű bajnokaival, akik persellyel a kezükben kirángatják emberek zsebéből még az utolsó márkájukat is.

* * *

Néhány nappal ezelőtt olvastuk Friedrich Stampfernek, *Vorwärts* főszerkesztőjének megrázó cikkét, amelyben arra kéri az idegen államok szociáldemokratáit, hogy *ne ítélkezzenek elhamarkodottan németországi munkástelevéikről*, mert: „Aki hónapok óta napról-napra más és idegen lakásokban alszik, hogy üldözői elől meneküljön, aki hónapok óta arra vár, hogy kizsákmányolják hurcolják és meggyötörjék, aki kórházban fekszik és tudja, hogy politikával nem foglalkozó felesége börtönben sínylődik, csak azért, mert szociáldemokratának a felesége, aki hiába töri a fejét, hogyan juttasson kenyeret a gyermekének, mert csodálatosan alapos módszerek minden kenyérkereseti lehetőséget elzárnak előle, — azt nem szabad többé olyan mértékkel, mérni, amelyet jogállam polgáraival szemben kellene használnunk.“

* * *

Dehogyan is jutna eszünkbe, hogy a *német népet* tegyük felelőssé azokért a bűncselekményekért, amelyeket a nemzeti szocialisták nemcsak a német néppel szemben követnek el, hanem a *kulturával és az emberi civilizációval szemben is*.

A német viszonyok ismeretében most el kell hallgattatni a bírálathoz szavat és szívünk minden melegével, a rokonérzés minden ragaszkodásával segítségükre kell sietnünk azoknak, akik

a nőket verő és könyveket pusztító barbárok erőszakos terrorjának kinjait szenvedik.

Velük vagyunk, velük érzünk és minden cselekedetünket csak az irányíthatja, milyen módon, milyen eszközökkel siethetünk segítségükre.

Ez a cselekvő szolidaritás készítette a világ nemzeteit, hogy egyhangú határozattal a *német áruk bojkottja mellett foglaljon állást*. Minden tisztességes emberhez szól a fölhívás, hogy:

„mindaddig, amíg Németországban az emberi jogokat, a kulturát és a szervezkedő szabadságot eltaposó állapotok vannak és amíg Németországban oly irányzat van, amely teljesen elzárkózik idegen áruk bevitelétől, ne vásároljon német árut“.

Ma már megjött a hire annak, hogy a Szocialista Munkás-

internacionále és a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség szintén kimondta, hogy *testvéri szolidaritással harcol a német munkásokkal együtt* és „fölvívja az Internacionálehoz tartozó pártokat, hogy fokozott erővel támogassák és

ne engedjék elszunnyadni azt az erkölcsi és anyagi természetü bojkottot, amelyet a világ fejlettebb népei mindenütt megindítottak a hitlerizmus ellen. És ez a bojkottmozgalom futótüz erejével terjed majd el az egész világon.

Az angolok és a hollandok már szintén határozattal mondták ki a német áruk bojkottját, amelyet eddig ösztönösen és minden határozat nélkül gyakorolt minden civilizált ember.

És mindenütt a világon megindult a gyűjtés is azoknak az áldozatoknak részére, akiket a hitlerizmus elűzött a hazájukból.

Egyedül Franciaországban 25.000 német menekült van és tizezrek szenvednek más államokban. Ezeknek s azoknak a millióknak, akik akik még Németországban szenvednek, a szigoruan végrehajtott bojkott cselekvő szolidaritásával kell segítségükre sietnünk, hogy megmeneküljenek a barnainges pokol reakciójától.

* * *

Az osztrák kormány határvédelmi osztagokat állít föl a horogkereszt ellen. Régebben a kolera ellen védekeztek vasvillás őrségekkel, most a német pestis behurcolását akarják megakadályozni gépfegyveres őrségekkel.

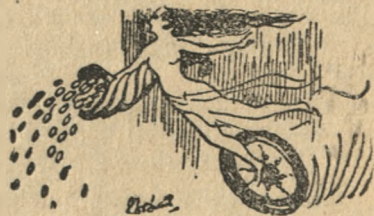
Vesztegzárt, tilalomfát kell fölállítani azokkal szemben, akik megcsufolva a kultura és szabadság nagyszerű vívmányait, a középkorba akarják visszaráncigálni nemcsak Németországot, hanem az egész világot.

Szigoru bojkottot azok ellen, akik nemcsak a civilizáció elől zárják el határaikat, hanem más országok termékei elől is.

Vesztegzárt azokkal szemben, akik tízmilliókat tartanak fizikai és szellemi rabságban.

Szerencsés
sorsjegyek
főárusítója

az

Aradi
Általános Takarékpénztár

Antirevizió nap

Az Universul című njság május hó 28-án revizió ellenes napot szervezett az egész ország területén.

A kérdés maga teljesen kívül esik a szürke polgár tevékenységi körletén. A diplomácia bizonyára jobban érzi és magasabb nézőszögből látja mi a tennivalója egy ország kormányának mindazon jelenséggel szemben, amit revizióknak neveznek, mint a békére, kenyérre áhító szerencsétlen embertömeg.

A szeretet, a megbékülést nem ismerő világban veszedelmes játék privát kezdeményezéssel kisajátítani és gyűlölködésre felhasználni ezt a világpolitikai anyagot. Félős, mert megfelelő tapintat, jóérzés, békés lelkület és lehiggadt bölcsesség hiányával csak uszító, elmérgesítő eredményei lehetnek.

Kellő óvatosság, mérséklet nélkül az egymás mellett lévő, testvériességben élő népek poklává válhat a szenvedélyek felkorbácsolása.

Az ország kormánya felelős a tetteiért, Nem biztos, hogy egy mágnakció megtalálja-e azt az átfogó, kikristályosodott komoly hangot, amelyet a felelősségérzet diktál. A kormányzati politikának főgondja leszzegeznie minden esetben a véleményét a revizióval szemben. Bizunk csak meg abban, hogy

az Európaszerte elismert diplomáciánk van olyan körültekintő, mint az Universul hazafiaskodása.

A magunk részéről nem minden ok nélkül valljuk ezt. A tömegnek, a népnek a békés munka a kenyere. Csend, szeretet és megértés volna minden lélekben, ha örökösen nem üzletesenének kis és nagy ügyeket egyaránt.

A revizió nem a mi dolgunk. Egy pár nagyhangu, a háborus konjunkturán elpohosodott demagog hajlamu tüzes uszítón keresztül azonban a mi újabb keresztünk lehet.

A világ helyzete lassan tisztázódik az Universul május 28-iki antirevizió napja nélkül is.

Nem azért dereng a béke hajnala, mert az Universul kukorékol. Nem. Azért lesz béke a világon, mert ennek a generációnak nyugalomra, csendre, szeretetre, kenyérre, életlehetőségre van szüksége.

Akármennyire is nem tetszik azoknak, akiknek a gyűlölet szítása és a hiábavaló gyűlésezés kenyere, mégis lassan elkövetkezik az alkotó, békés munka ideje.

Elkövetkezik és jobb napok köszöntenek reánk, mert a történelem lapjait ma még azok írják, akik végigszenvedték egy könnyelműen elindított pusztításnak minden poklát.

Régen tul vagyunk már azon, hogy bárki is ugy gondolna revizióra, amint azt az Universul plakátjai festik.

Nincsen már a polgárok kezében öles nagyságu kés, nincsen senkinek az arcán acsarkodás és vérre szomjazó vadság, csak az Universul szivéből nem pusztult még ki a gyűlölet.

A világban csak egyféle reviziós törekvés van: megtalálni az egyformán tönkretett, meghurcolt emberiség nyugalmát.

Biztosítani a nemzetek közötti békét és a megszenvedett vén Európának visszaadni a megbillent egyensúlyát. Ezért a legyőzöttek ha kell összetörik az utolsó fegyverüket.

Nincsen tehát sehol olyan veszedelem, amely szükségessé tenné a magánválalkozások véres kardhordozását, a belső hangulatnak hiábavaló élezését és a közvéleménynek felesleges alarmirozását.

A mi kötelességünk egy lehet:

békésen meglenni egymás mellett. Vigyázni arra, hogy az ország termelő munkarendjét megőrizzük, a különböző népi kulturákat versenyre buzdító fejlődésükben megbecsüljük, dolgozzunk és egymást tisztelve, testvériségben próbáljuk közös értékeinket kitermelni a közös hazának javára.

Mindezt úgy érjük el, ha békét hagyunk az évszázadok óta szeretetben élő néptömegeknek. Ha nem gyülesezünk annyit. Ha engedjük megbékülni, szeretni, felejtetni és megbocsájtani az embert.

cs—k

A világ legcinikusabb produkciója :

Hitler „az erkölcs és az igazság nevében“ tiltakozott az erőszak ellen

(Arad.) A Kroll-operában az elmúlt héten egy darab világtörténelmet próbáltak csinálni. A nemzetközi béke és a nemzetközi gazdasági együttműködés lehetősége egyetlen lapra volt feltéve és ez a lap Hitlernek, a horogkeresztesek vezérének a nyilatkozata volt. Az elhangzott nyilatkozat után semmi oka sincs a világ közvéleményének arra, hogy *optimistlikusan* ítélje meg a helyzetet. Bizonyos, hogy a Hitler-beszéd különbözött a Náczi-Führer eddigi beszédeitől. Bizonyos, hogy nem is ő szerkesztette, hanem *diplomatai*

írták elő a számára. De azért ez a beszéd is annyira telve van *fenyegetésekkel*, a könnyű belpolitikai győzelem mámoros bódulatával, hogy békeműnek, kiegyenlítő gesztusnak valóban nem illik be.

Ám ezt intézzék el a hatalmak a Hitler-kormányval, döntsenek ők afölött, hogy mit jelent a horogkereszt a világbéke szempontjából. Mi e pillanatban azt az embert látjuk magunk előtt a kancellári székben és a birodalmi gyűlés szónoki emelvényén, aki kimeri mondani, hogy a „szőnyegen forgó kérdést ki kell vonni a *szenvedély* atmoszférájából“, ki meri mondani most, amiután

több, mint két hónapon keresztül a legszenvedélyesebb módon eresztette rá a maga rohamcsapatait védtelen munkásokra, fogatott el és börtönöztetett be ártatlan embereket, épített internáló táborokat tizezrek és százezrek számára.

Most egyszerre hátat akar fordítani a szenvedély atmoszférájának. Egyszerre „igazságos életlehetőségeket“ követel országa, a legyőzött ország számára az, aki ebben az országban a legyőzött, nem, a *megrohant és legázolt pártoknak* nem akarja megadni az akármiféle életlehetőséget sem. A nemzetközi jog és a nemzetközi méltányosság követelését szögezi a világ közvéleménye felé, az, aki belső politikájában a legkegyetlenebb és legdurvább igazságtalanságot követte és követi el.

Állást foglalt és véleményt nyilvánított a háboru ellen. Igen, de ugyanakkor

kérlelhetetlenül viseli a legkegyetlenebb irtó háborut országa határain belül, védtelen ellenfelekkel szemben.

olyan dühvel és olyan erőszakkal, amilyenre nincs példa a történelemben.

Ha nem volna tragédia, nevetni kellene rajta, hogy a barnainges rohamlegényeknek, a német felelőtlen elemeknek, akiket hatalmi tényezőkké avatott a horogkereszt pártja, az a feladatuk, hogy „áthidalják az osztálykülönbségeket“. Igen, hidat alkottak, az *erőszak hidját*, amelyen keresztül rálehetett masirozni a demokratikusan gondolkozó német polgárság testére, lelkére.

Ha a kardcsörtetést kiirtjuk a beszédből, ha csak anynyi marad benne, amennyi a győzők és a legyőzöttek egyenranguságát, a nemzetközi méltánytalanságok megszüntetésének követelését foglalja magában, akkor Hitler beszédét — a beszédét és nem Hitlert — el lehetne fogadni.

De a történelem leggroteszkebb mutatványa az, amikor az erőszak apostola és haszonélvezője, a terror rendszerének szinboluma és vezetője — kiáll a nemzetközi erőszak és a győztesek terrorja ellen.

Ebben a cinikus világban ez volt a legcinikusabb produkció. *Németországnak és a német népnek igaza van.* de ennek az igazságnak még csak reménye sem lehet a teljesedésre mindaddig, amíg ezt az igazságot Hitler Adolf neve és működése, módszerei és eredményei képviselik a világ felé.

Nekünk csak telefonunk van a Morgan-botrányból

(Arad). A társadalom támaszairól ir napok óta hasábo-
kat a világsajtó. Véletlenül John Pierpont Morgannak hívják
azt az urat, aki több évtized óta Amerika koronázatlan csa-
szára, a Wall Street ura, a legnagyobb ameri-
kai vagyon boldog tulajdonosa és... ami ezen-
felül most kiderült róla, *jövedelemadócsaló, politikusok megvesztegetője, korrump panamista*, egyszóval valaki, aki nagyon jól tudta, hogy pénzért hogyan lehet hatalmat vásárolni és hatalommal hogyan lehet még több pénzt szerezni.

Ez a derék amerikánus, aki egy cseppel sem jobb vagy rosszabb európai testvéreinél, aki ugyanazt csinálta nagyban, amit kicsiben más országokban is megtalálunk, ingyen részvényt adott, proviziókat osztogatott, fedezetlen tőzsdejátékra nyújtott hitelt — egy két testhez szabott törvény, rendelet vagy kormányhatósági elnézés érdekében, nagyon jól tudta a leckét. Bűnét nem is lehet egyéninek tekinteni. Bizony, társadalmi produktum ez, legalább annyira, mint amennyire társadalmi jelenség a magzatelhajtás, vagy a péküzletek feltörése. De amíg az előbbi a család és a törvényes gyermek különleges jogállásán keresztül a szegény ember gazdasági problémáival függ össze és amíg az utóbbi CIA nyomorúság kriminológiai kivételése, addig a *bánkár panamája, korrupciója, züllöttsége (amihez természetesen panamista, korrump és züllött közéleti emberek kellenek) a kapitalizmus csucsain élőknek jellegzetes bűncselekménye.*

Nem is lett volna semmi baja Pierpont Morgannak, ha véletlenül nem rossz lóra teszi a pénzét. *Nem azért citálták a kongresszus elé, mert vesztegetett és panamázott, hanem azért, mert a republikánusok elnökjelöltjét pártolta, ahelyett, hogy a győztes demokraták mellé állott volna azokkal a dollárokkal és azokkal az emberekkel, akik a zsebében voltak. Azután már csak a sors iróniája, grimasz, ame-*

JUNIUS 7-én és 9-én lesznek a Román Állami osztályosjáték **2. osztályának huzásai.**

Saját érdekében vásárolja meg mielőbb sorsjegyét az

ARADMEGYEI
TAKARÉKPÉNZTÁRnál

lyet néha még egy Morgan szabásu embernek is el kell viselnie, hogy a lista szellőztetése közben kiderült, hogy ez az óvatos viszontbiztosító — a demokratáknál is be volt biztosítva.

Aktiv miniszterek azok, akik a panamalistán szerepelnek és ha nem is hiszünk abban, hogy a kapitalizmus valamiféle belső purifikációra képes volna, ha tudjuk is, hogy aki nincs benne, ugyanazzal a fáradsággal benne lehetett volna, egy bizonyos, hogy az európai és az amerikai lapok számára ezidőszereint Morgan olyan szenzáció, amely mellett eltörlődik a leszerelési és a világgazdasági konferencia is.

Hatalmas gyűrűben kavargó a Morgan botrány. Ugyahogy Franciaországban a közelmúltban a Berthelot skandalum, Svédországban a Kreuger-ügy, Németországban Lahu senék csalásai, nálunk a Skoda-bonyodalom, hogy kényesebb témákat, fájdalmasabb pontokat ne kelljen érintenünk.

Vajjon ha a titkos dossziék feltáruhnak, ha az érdekeltek nem elégelek meg majd a kapitalizmus oszlopainak ezt a sárbarángatását, ha nem helyezkednek majd arra az álláspontra, hogy hallgatni kell, mert, *nem Morgan, hanem a nagytőke presztízse forog veszedelemben*, megáll-e a botrány Amerika határainál? Nem derül-e ki, hogy

Morgan Európában is szerzett jóbarátokat, ott is képviseltette a maga érdekeit és ott is befolyást szerzett a politikai ügyek intézésére?! Vajjon, ha megvakarnák például a romániai telefonszerződéseket, nem robbanna-e ki belőlük a panamák szennyes áradata?!

Tanulságos kis akta-felvétel ez a Morgan-ügy. A finánc-kapitalizmus pőrere vetköztetve szerepel a képen.

Ad, fizet, veszteget, csal, hazudik és ezzel szerzi érvényesülésének egyre szélesbedő alapjait.

A gazdasági kényszerűségeken túl az emberi tömegekben kiirthatatlanul és korrumpálhatatlanul élő erkölcsi érzék azt követeli, hogy szembeforduljanak a bankárvilággal, Mammon züllött politikai rendszerével, a vesztegetés mocsaras légkörével, a profipolitikának fizetett atmoszférájával és keressék az elvek és szándékok tisztaságát. És ezt nem találják meg Morgannál és Morgan cselédeinél, akiknek egy ügyért való kiállása egyuttal azt is jelenti, hogy hátradugják az egyik kezüket a Morganok sápjáért.

Kis politikai lecke felnőttek számára. Tanulságos és undorító. Undorodni kell tőle és tanulni kell belőle.

Bohn gyártmányu „Ultrasajt“ téglá és mindennemű cserép, elsőrendű tölgyparketta

mérsékelt árban
beszerezhető

Kornis Testvérek R. T.-nál

ARAD, Strada Alexandri 1. — Telefon 501.

Lényegesen javult

dr. Lázár Ágostonné állapota

(Arad) Aradváros, sőt az egész megye társadalmiköreit heteken át komoly aggodalomban tartották azok a hírek, amelyek a kolozsvári Stanca szanatóriumból érkeztek csaknem naponta Aradra, Dr. Lázár Ágoston megyei prefektus fiatal, bájos, jószívéről és kedvességéről egyformán ismert feleségének betegállapotáról. Az aradi uritársaságok aggodalma nem is volt alaptalan: Lázár Ágoston dr. feleségét súlyos vesemedence-gyulladással vették ápolás alá a kolozsvári szanatóriumban és a gyógyulás jótékony folyamata betek gondos és szakszerű kezelése ellenére sem akart megindulni.

A megyei prefektust hivatali elfoglaltságai természet-szerűleg Aradhoz kötötték, sőt többször Bucurestibe is el kellett utaznia. De minden nap, akárhol is tartózkodott, telefonon felhívta a kolozsvári szanatóriumot és gyakran naponta kétszer is jelentést tétetett magának felesége állapotáról. Ugyanilyen aggódó szeretettel leste a betegágy mellől érkező híreket a prefektusné — aki Robu-lány, — széleskörű előkelő rokonsága is.

Az utóbbi napokban a helyzet kritikussá változott. A beteg urinó gyöngye szervezete nem bírta elviselni a vesemedence-gyulladás leküzdésére alkalmazott, egyre erősebb dózisu injekciókat és aggasztó hashártyagyulladás jelei mutatkoztak. Lázár Ágoston dr. éppen az egyik bucurestii értekezleten vett részt a belügyminiszteriumban, amidőn értesült a beállott fordulatról. Természetesen azonnal vonatra ült és Kolozsvárra utazott.

Három nap mult el állandó aggodalmak között. Stanca dr. egyetemi professor, az országos híru kolozsvári specialista, a legmodernebb eljárásokkal vette fel a harcot a hashártyagyulladás fenyegető veszélyével szemben. A tudomány embereinek önfeláldozó és lelkiismeretes munkáját végre is siker koronázta: a gyulladást sikerült lokalizálni és a beteg állandó magas láza lassan-lassan, tizedfokonként csökkenni kezdett . . .

Ma már Dr. Lázár Ágostonné tul van minden életveszélyen. Az erről szóló hir őszinte megnyugvást és örömet keltett mindazok között, akik az aradi uritársaságokban együttérző aggodalommal figyelemmel kísérték a köztisztjeitben álló urinó nagy küzdelmét a betegséggel. Valoszinüleg még egy alapos utókura fogja követni a szenvedésteljes hetek lázas napjait, amelyek aztán végleg vissza fogják adni egészségét. Felesége szerencsés felépülése alkalmával a család barátai és tisztelői nemzetiségi különbség nélkül halmozták el őszinte gratulációkkal Aradmegye prefektusát.

Orvosi kozmetikai intézet Arad, Str. Románului 14.
Szörtelenítés, szemölcseltávolítás, arcápolás, olcsó bérletben is. Esti kikészítés. Külön tisztviselő árak

A nemzetközi leánykereskedelemben jó ára van a romániai árunak

Aradi nyilatkozat a vakmerő lélekrablók üzelveiről

(Arad) Az utóbbi időben állandóan hasábos cikkek jelennek meg a romániai sajtóban, az országban grasszáló nemzetközi leánykereskedelemtől és az eltűnt áldozatokról. A világ minden rendőrsége könyörtelenül üldözi ugyan az elszánt lélekkufárokat, sajnos, a *fertőbe csábitott, züllésbe kergetett áldozatok száma mégis egyre szaporodik*. Ennek egyetlen magyarázata azonkívül, hogy az eltűntek többnyire az anyagi gondok alól kerestek felszabadulást, az, hogy ez az üzlet még a mai viszonyok mellett is nagyszerűen kifizetődik. Az emberhust még mindig drágán mérik, annak még mindig jó ára van.

Jancu Traján rendőrigazgató, az aradi bűnügyi osztály vezetője, alaposan ismeri a bűnözőknek ezt a fajtáját. Évek hossza sora óta tanulmányozza ezt a problémát és igen értékes tapasztalatokat szerzett ezen a téren. A kitűnő rendőrfőtisztviselő az alábbiakban, dióhéjban, bepillantást enged a nemzetközi leánykereskedelemtől.

— Egy újság terjedelme nem elegendő ahhoz, hogy a nyilvánosság minden részletében megismerhesse a leánykereskedelmet, mely különösen a háború óta veszedelmes méreteket öltött. *Fáradhatatlan ellenük az internacionális hajszja*. Lépten, nyomon üldözzük őket, állandóan a sarkukban járunk, de eredményesen mégsem küzdhetünk ellenük, mert hijján vagyunk a szükséges technikai felszereléseknek, másrészt pedig az eredményes utánjárás meghaladja anyagi erőnket.

Románia napsütéses partvidékének Konstanca a legforgalmasabb és legszínesebb kikötővárosa. A világ minden tájáról megfordulnak itt idegenek és kikötőnegyede hemzseg a világ mindenféle fajtájának és nemzetének különböző színű matrózaitól. Ennek a lármás, nagy városnak van egy különlegessége: *a banditák*. Ezeket nemcsak a helyi hatóságok ismerik, hanem világszerte nyilvántartott firmák. A különböző foglalkozási ágak szerint három csoportba tartoznak: *a leánykereskedők, csempészek és a betörők*.

A legjobban hozó üzletág a leánykereskedelem.

Konstancai különlegesség. Bandájuk nemcsak Romániát hálózta be, de üzleti összeköttetései Dél-Amerikáig és Kelet-Ázsiáig nyulnak. Ebben az üzletágban legfontosabb szerepe van a „*felhajtónak*“. Ennek a feladata, hogy előkerítse a megfelelő nőanyagot.

Tévedés, ha azt hisszük, hogy csak *könnyelmű és mun-*

kakerülő nők az áldozatai a leánykereskedőknek. Ellenkezőleg, a felhajtók szívesebben vetik ki hálójukat munkás-lányokra, elárusítónőkre, kis gépirólányokra és cselédekre, akiknek álma: a férjhezmenés, az otthon.

Ezen a ponton lehet hozzájuk férkőzni. Az ügynök jobb munkás maszkjában közeledik a kiszemelt leányhoz és elhiteti vele, hogy komoly szándékai vannak. Csakhamar eljegyzésre kerül a sor. Ekkor azonban a vőlegény előnyös ajánlatot kap Konstancából. Jó állásról van szó, meg lehet majd tartani az esküvőt. A leány boldogságban uszlik és mindenbe belemelegy. De hamarosan lepottyan szegény az égből. Az állásból nem lesz semmi, ellenben sor kerül a leány megtakarított pénzecskéjére. Most következik a leány meggyurása.

A kerítő otthon hagyja az asszonyt, mialatt ő kocsmázik, kártyázik. A pénz hamarosan elfogy és az éhség fenyeget. *A leány kezes lesz, kimegy az uccára.* Hiszen arról van szó, hogy a kedvesét eltartsa, aki annyi áldozatot hozott érte. Aztán majd csak kap megint munkát a férfi.

Ha a leány ellenkezik, akkor elviszik a kikötőváros egyik garniszállójába, amelynek tulajdonosa a banda egyik tagja. *A szidalmak és ütlegek aztán hamarosan megpuhítják.* Most már gyorsan megy a dolog. A leány megszokja az uccát és a „vőlegény“ szerepe befejeződött. Megkapja a jutalékot, ami a „cikl“ minősége szerint igen tekintélyes összegre rughat. A leányt aztán a banda egy másik csoportja veszi át és az üzleti szükségletek szerint helyezik el belöldi vagy külföldi nyilvános-házban vagy megfelelő felügyelet mellett uccalörzetbe osztják be. *A kereset mindenképpen a bandavezér zsebébe kerül,* ellenőrei ott ülnek a kávéházakban és számon tartják az ismeretlegeket. *A bandák karmaiból lehetetlen kimenekülni. Ha a leány megszökik, egész Romániában megakadályozzák a „munkáját“ és még az élete is veszedelemben forog.*

A különösen csinos lányokat a tengeren tulra viszik. *A „rumunka“ vagy „ungurka“ magas kurzuson áll.* Hatalmas összeget fizetnek egy-egyért, amihez még az utiköltség is járul. De ez a befektetett tőke jól és gyorsan kamatozik. Ki bánja azt, ha az „áru“ pár év alatt belepusztul.

A „leánykereskedelem“ mellett, mint alosztály, utlevélliroda is működik. *A kiskoruakat látja el hamis utlevelekkel.* Mindenütt vannak bizalmi embereik, a kezük megszire elnyulik. Összeköttetések szinte hihetetlenek... Tény az, hogy Romániában évenként rengeteg fiatal nő tűnik el.

Jancu Traján fenti nyilatkozatából elrettentő skiccét kaptunk a nemzetközi leánykereskedelemtől. Amint mondja a szimpatikus rendőrfőtisztviselő: köteteket lehetne írni erről a témáról csak az ő személyes tapasztalataiból is...

AZ ARADI KÖZLÖNY

Erdély legrégibb, legolvasottabb és legelterjedtebb napilapja!

Három aradi per

A Goldschmidt-bank reklámvitája a várossal. — A Gálló-féle ötmillió kártérítési pert tárgyalta a nagyváradi törvényszék. — A törvényszék megerősítette a Weisz és Haasz cég postabirságát

(Arad.) Az aradi törvényszék érdekes postakihágási ügyben hozott ítéletet ezen a héten. Nagy feltűnést keltett annakidején, a múlt év december havában, az a házkutatás, melyet a posta Weisz és Haasz aradi szállítók irodájában folytatott le. A házkutatás alkalmával átnézték a cég könyveit és levelezését és abból a postaigazgatóság közegei megállapították, hogy Weisz és Haasz rendszeresen foglalkozott *postacsomagok és pénzeslevelek továbbításával és ezzel sulyosan megsértette a posta monopoljogát.* A PTT vezérigazgatósága a felvett jegyzőkönyv alapján 15 ezer lej pénzbírsággal sújtotta a szállítótársaságot, amelynek tulajdonosai, Weisz Dávid és Haasz Imre az aradi törvényszékhez felebbeztek. Beadványukban előadták, hogy *iparendélyük alapján foglalkoztak személyek és csomagok szállításával* Aradról Nagyváradra, Temesvárra és viszont. Pénzesleveleket nem közvetítettek és ötkilónál kisebb csomagokat nem szállítottak. Ha ilyeneket mégis találtak személyzetüknél, csak úgy történhetett, hogy valamilyen nagyobb csomaghoz tartoztak és ők csak az együttes súlyt számították. A törvényszék a felebbezést, mint nem helyénvalót visszautasította és ezzel a *postaigazgatóság tizenötezer lejes bírságát megerősítette.*

*

Emlékezetes még az a bünper, amely ifjabb Gálló János, pankotai kereskedő ellen folyt le az aradi törvényszék előtt, ahol Gállót *gyújtogatás miatt három és fél évi börtönbüntetésre ítélték.* A felsőbb bíróságok nem találták megfelelőnek az ítéletet, újabb tanukihallgatásokat rendeltek el és amikor ezek teljesen igazolták Gálló János alibi-jét, *felmentették a kereskedőt a sulyos vád és következményei alól.* Ekkor indult meg az újabb per, mely a közeli napokban végleges döntést hoz ebben az évek óta húzódó bonyolult ügyben. Az új pert, mely már polgári természetű és *ötmillió lejért folyik,* a nagyváradi törvényszék előtt indította Gálló János négy biztosító társaság ellen, amelyek vonakodtak neki a tüzbiztosítási összeget kifizetni. Eddig négy tárgyalás volt már ebben az ügyben és rengeteg tanut hallgattak ki, akik részint a kereskedő jóhiszeműségét, részint a biztosítók igazát bizonygatták. A legutóbb tárgyaláson a törvényszék megeskette a Lloydul Roman volt vezérképviselőjét, Eiselet, aki Gálló ellen terhelő vallomást tett.

A közeli napokban ítélet várható a régóta húzódo nagyszabásu perben.

*

Az aradi Goldschmidt-bankház néhány héttel ezelőtt sorsjegy árusítóhelyei előtt lábnymokat festetett a járdára, melyek feltűnő reklámképen hatottak. A város vezetősége a szokásos illetéket követelte ezen ötletes reklám után, ennek fizetését azonban a bankház megtagadta és arra hivatkozott, hogy ő az állami osztálysorsjátéknak csinált propagandát, ez pedig a törvény értelmében minden adótól és illetéktől mentesítve van. A város nem fogadta el az érvelest és 300 lej pénzbírságot rótt ki a Goldschmidt bankra, mely a temesvári revíziós bizottsághoz felebbezte meg ezt a végzést. A város ettől eltekintve figyelmeztető levelet küldött a magánbanknak és ebben közölte, hogy óvakodjék a jövőben hasonló reklámtól, mert másodizben a maximális bírságot fogják vele szemben alkalmazni, ezenkívül lemosatják a járdákról a lábnymokat és ennek költségeit is felszámítják Goldschmidtnek. A városi jogászok véleményeszerint igaz, hogy az osztálysorsjáték adó és illetékmentes, azonban ez nem jogosít fel senkit a város területének reklámcélokrá való használatára, mert ugyanilyen joggal legközelebb a polgármester hátára is ragaszthatóának reklámat és ezért sem fizetnének semmit. Az érdekes ügyben a felsőbb fórumok fogják kimondani az utolsó szót.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Betöréses lopás,

melyben az anyakönyvvezető mond ítéletet. — Erre még az angyalok sem mondhatják, hogy nem — érdekházasság.

(*Temesvár.*) A hallgatóság padján a sarokba behúzódva egy férfi és egy nő ülnek. A fiu szikár és szőke, a nő kicsi, barna, gömbölyű, a fején félreCAPOTT kis piros sapka és a fiu, aki sovány szőkeségével éppen ellentéte, nagy buzgalommal szorongatja a kezét, miközben szinte rajongással néz a kis piros sapka alá, oda, ahol a leány egészséges fogai vilognak.

— Sz. Rózi ügye következik — mondja a bíró.

Erre a fiu riadtan elengedi a leány kezét, a leány pedig föl pattan a hallgatóság padjáról és odaáll az emelvény elé. A fiu is a háta mögé áll, most még inkább látszik a soványsága, hajlott is egy kicsit és keskeny arca csupa ijedelem.

A leányon, aki a hónaljáig sem ér a fiunak, nem látzik ijedtség, nyugodtan, szinte derüsen néz a bíróra, holott ő a vádlott. A fiu pedig, B. János a sértett, aki *feljelentette*

a leányt, ezt a kis gömbölyű nőt, Sz. Rózsit, akinek az imént szinte rajongással fogta és simogatta a kezét.

Kétségtelenül fura helyzet: sértetj és vádlott általában nem szoktak közvetlenül a tárgyalás előtt ilyen idillikus kézfogási jelenetet rendezni, különösen akkor nem, ha a sértettnek mindenét elvitték.

Már pedig ez a Rózsi mindenét elvitte B.-nek. Teljesen kirámolta azt a szobát, ahol együtt laktak, amint ez a vádiratból kiténik, amelyben hivatalos pontossággal felsoroltatnak az elvitt tárgyak, nevezetesen, két nadrág, egy télikabát, három ing, négy alsónadrág, egy hátizsák, sőt egy harmonika is, amely tárgyakat Rózsi, mint B. ingóságait annak távollétében összecsomagolta és elvitte. Elvitte, eladta, aztán összeállott egy vámtisztviselővel.

— Ne mosolyogjon, ez komoly dolog, — mondja a bíró Rózsinak, aki erre valóban elrejtí fehérlő fogait és várja a fejleményeket. Közben azonban megszólal B. félénk, remegő hangon és azt mondja:

— Kérem szépen. rendbejöttünk már, *visszavonom a panaszt.* — A bíró megkérdi, hogyan jöttek rendbe?

— Menyasszonyom a Rózsi, a jövő héten megesküszünk — mondja B. és közelebb huzódik a kicsi, gömbölyű nőhöz.

— Szóval megbocsátott neki?

— Meg — feleli B. meggyőződéssel és most már harsányan.

— Akkor rendben az ügy, maga meg becsülje meg ezt az embert. Látja, a börtöntől mentette most meg, mert az ilyesmiért börtön jár — mondja a bíró.

Az ügyész eljéti a vádat. Mennek. A fiu megint megfogja a leány kezét, aki lankadtan és némileg unottan adja át magát ennek műveletnek. B. megbocsátott Rózsinak, megbocsátotta a három nadrágot, a harmonikát, sőt a vámhivatalnokot is nagy szerelmében.

Mennek kézen fogva és kitudja meddig, hová jutnak? Talán megbecsüli Rózsi magát és kitart a hosszú, sovány fiu mellett, feleséggé szelidül, gyermeke lesz, mos majd, a haragú egészségét, fiatalságát lassanként kiszívja szegénység, a munka, a fásultság. De lehet, hogy egy napon megint elmegy, a fiu pedig csalódott szerelmében valami bolondot csinál és ő kerül börtönbe Rózsi helyett, akit most kimentett onnan nagy szerelmével.

Mennek, — ki tudja, merre.

— A modern grafika minden ágában jártas tökéletes rajzoló és tervező iparművész képességeinek megfelelő elhelyezkedést keres nagyobb ipari vagy kereskedelmi vállalatnál. Tökéletes szakismerettel rendelkezik a modern reklámtechnika minden ágában, plakáttervezésben, nyomdal, cinkograflai és litograflai munkálatok izléses, ujszerű elvégzésében. Cim az Erdélyi Élet kiadóhivatalában.

Jogvégeledás.

Az Erdélyi Élet törvényszéki tudósítójának pillanatfelvétele a Máról

(Árad.) Korán jön, óriási aktatáskával, gömbölyűségét meghazudtoló fürgeséggel. Ügyvédek nem hordanak ilyen aktatáskát, inkább kereskedelmi utazók. Azt lóbálja lihegve,

pirosan és tárgyalóteremről-teremre, emeletről földszintre rohan, mintha valakit sürgősen, nagyon fontos ügyben keresne. Azt is keres, pénzt. A klienseit, akiket védeni fog. És van bőven belőlük, mindennap néhány. Egyik pillanatban a földszinten véd a

járásbíróságon, de tíz perc múlva már emeleten főtárgyaláson beszél izzadva, öblös hangon.

Mindig ugyanazt mondja, módszere egyszerű és ami fontos, nem kell hozzá az akták tanyulmányozása:

a tárgyalás lefolyásából, amit meghallgat, megismétli a tényállást, aztán méltányos ítéletet vagy felmentést kér.

Többnyire felmentést, mert többnyire olyan emberek a védencéi, akik először vannak itt. Ugyilátszik, ezeket szereti különösképpen, biztonnal azért, mert tudja, hogy kritika nélkül hálásak védőbeszédéért, megelégszenek a nekieresztett öblös hangjával, kellő méltányolják harsogó szavainak lendületét és hiszik róla, hogy *kitünően végezte el feladatát.*

Mindig ugyanazt mondja, minden teremben, minden védencénél, megismétli a tényállást és védőbeszéde pontosan ott vesz fordulatot, amikor azt mondja:

„Abban a nem várt esetben, ha a tekintetes törvényszék mégis úgy találná, hogy védencem nem ártatlan, akkor...?”

Ezt a mondatot mondja pontosan egy délelőtt ötször-hatszor.

Olcson dolgozik. Szereti a kisembereket, a kezdőket, az először megtévedteket, a bajba jutott kisiparosokat, akiknek jutányosan méri a jogvédelmet. Nagy forgalomra dolgozik kevés haszonnal. A nagy, gyűrött aktatáskát nem nyitja ki, valószínűleg abban akták, törvénykönyvek helyett liba van, vagy sertéskaraj, korai zöldség és egyéb gyomor inyenccségek vannak, amelyekkel meglepi magát a fűrgén besze-

Tavaszi kabát, csoson és ruházatok nagy választékban

Crepe de Chine 75 Lei.

A seregvári selyemgyár főlerakátában

WEISZ SÁNDOR Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 2.

dett kis védői honoráriumokból. Ruháján zsirpecsétek, bizonyítékai annak, hogy kedveli a bő zsiros konyhát, sőt rövid vörös nyaka borok iránt való titkolt szerelmét is sejteti. Mondják róla, hogy jogász korában nagyon sovány volt s apja nagyon szegény ember. Ugylátszik gyermekkori éhségét, sőt elődei koplalását pótolja most fúrge jogi működésének eredményéből.

Jogászkorában valószínűleg nagyon megundorodott a jogtól, mert esztendők óta ugyanazon módszer szerint dolgozik, mondja: „*Abban a nemvárt esetben...*”

Egyszer többszörösen büntetett betörőt védett, szóval olyan egyént, aki gyakorlati tapasztalatok alapján jártas a jogban és védelme közben a vádlott, az arcán jóllátható undorral, nézett a védő felé, amikor a hangját nekieresztve harsongta: „*Abban a nemvárt esetben...*”

Amint szalad teremről-teremre, emeletről-földszintre, izzadva, sovány, fiatal ügyvédekbe ütközik, akiknek irodájuk alberleti szobában van és nem tudják a titkát annak, hogyan lehet egy délelőtt öt-hat ügyet lebonyolítani. És amíg azok szegényen, kopottan lézengenek, vldáman zengi: „*Abban a nemvárt esetben...*”

Ugy hangzik ez, mintha azt mondaná: *Tessék, urak, olcsón jogot venni, végeladás!*

Azért egész jól él, szép lakása van és talán háza is...

Megütötte a rendőrt — három napi fogház

(*Arad.*) Mintha ide, a bíró szobájába éppen most cipelt volna be valami terhet és várná, hogy aláírják a szállítólevelet, úgy áll az emelvény előtt K. János. Pedig ez törvényes aktus, *hatósági közeg ellen való erőszak* a vád és K. egykedvűen mondja be a bíró kérdésére személyi adatait, hogy kocsis, 23 esztendő és büntetve is volt.

— Meanyi a havi jövedelme? — kérdi a bíró.

K. felnéz, erre már nem lehet csak úgy egyszerűen felelni, gondolkozni kell rajta. Számol, aztán azt mondja, hogy körülbelül 500 lei hetenként. A bíró kiszámítja, hogy ez átlagban 2000 lei havonként, ez K. létalapja, igáskocsis pályájának összjövedelme, de ő hozzá teszi, hogy nem mindig ennyi, mert gyakran nem dolgozik. A vád szerint különben megütött egy rendőrt, amikor az be akarta kísélni.

— Ittas voltam, — feleli tompán.

Miért volt ittas?

K. kissé gondolkozik, hogy miért volt hát ittas ez alkalommal.

— *Vasárnap volt akkor, — felelt rá olyan hangon, mintha magától értetődő volna az, hogy vasárnap ittas az ember.*

Tagadja, hogy bicska lett volna a kezében és úgy ütött volna a rendőr felé. A bicska a zsebében volt. De jön a rendőraltiszt, a sértett és ez cáfol.

Elmondja, hogy K.-nak kihágási ügye volt és parancsot kapott, hogy állítsa elő. *Ezért reggel fél 4 órakor* ment a lakására, mert később már nem találta volna otthon és a mint kísérte K.-t a februári hajnalon, az felé ütött. Legalább is így mondja a rendőr.

— *Ellöktem magamtól, de ő megint jött, mondtam neki, ne bolondozz Jani, gyere szépen, de hiába. Láttam, hogy a kezében megvillan valami, erre a botommal kétszer fejbesujtottam, — mondja a rendőr.*

— *Nem tudom mi jött rá, máskor is vittem már be és mindig csendesen jött, engedelmeskedett, — teszi hozzá a sértett.*

— *Mi baja volt magának, miért csinálta ezt, — kérdi a bíró, de K. mélységesen hallgat,*

Valószínű maga sem tudja, hogy miért, előző este vasárnap volt szabad nap, ivott és hajnalban felzavarta a rendőr, hogy bekísérje és úgy látszik, amint a rendőr előtt a sötét februári hajnalon. kóválygó fejjel az előző napi italtól, eszébe jutott sorsa és sehogyse találta azt kielégítőnek. Ugy akart hát könnyíteni magán, hogy a rendőr ellen fordult, Talán eszébe jutott, hogy mások kényelmes puha ágyukban ilyenkor mélyen alszanak, nem fülledt istállóban ruhástól, nem cipeli őket a rendőr, nem kell a nehéz stráfkocsikon döcögniök, terheket cipelniök heti 500 leiért.

Talán ilyesmikre gondolhatott K. és a rendőr ellen fordult, aki vigyázója annak a rendnek, amely neki az istállót juttatja, meg a nehéz terheket, a káromkodós, cipekedős hajnalokat. De K. mindezeket nem tudja elmondani, csak azt tudja, hogy ittas volt és azért. Ivott, mert vasárnap volt és mi jutna más egy igáskocsisnak, mint az ünnepnap olcsó, feledtető italmámora, heti szórakozásként, fényüzésként.

Három napi fogházra ítélik, megnyugszik. Mindgyárt megy is a fogházba, nincsen nála csak egy kendő, egy fogkefe, egy darab szappan, kócos, gyürött ember, az istállóban hányódás lehangoló, reménytelen ápolatlanságával.

Igáskocsis, 23 esztendő, vasárnap iszik, a rendőr gyakran beviszi és így peregnek el az esztendői ...

Hotel Dácia

legelőkelőbb kávéházával és
éttermével Arad legjobb
közönségének találkozóhelye

Glausius-jazz!

Glausius-jazz!

Károly királytól

kért védelmet a zsidók ellen Hitler zsidó származásu aradi hive. — A virágnak megtiltani nem lehet

Politika és szerelem. Ez az a két erő, mely mozgatja a uagyvilágot. Ez az a két dolog, ami még érdekli az embereket. Ez az a két polip, mely mindent és mindenkit magához ölel. Még Aradon is. Az idegbeteget is, meg a szép zsidólányt. Az idegbeteget természetesen a politika fonta hálójába, a zsidóleányt pedig a szerelem. Két különös történet 1933 tavaszában, amikor a virágok ép úgy nyitak, mint máskor, amikor azonban a langyos szél a nedves földszaggal együtt valami új hóbortot is hozott Németország felől. A hóbort új, de a szerelem mindig régi és örök, amíg ember él a virágok és állatok között.

Vagy a hóbort is örök, csak minden évben más neve van? Most például hitlerizmusnak hívják és hatalmába kerített egy néhány évvel ezelőtt kikeresztelkedett zsidó fiatalembert is. Ugyannyira, hogy lelkes hívévé szegődött a keskeny bajuszu német mázolókanclárnak és elsősorban saját rokonait akarta kipusztítani. Egyelőre csak fenyegetőzött és ablakokat tört be, de rokonai rosszabbtól tartottak és ideggyógyintézetbe akarták internálni. A politika hóbortosa ekkor a legfelsőbb kegyurtól kért védelmet.

Kilencvenöt éves táviratot küldött Károly királynak, akitől védelmet kért a zsidók üldözései ellen.

A távirat végére egy ismert aradi ügyvéd címét adta meg, ahová választ kért. Az ügyvéd érthetően csodálkozott, amikor egy szép napon táviratot kapott Ófelsége kabinetirodájától, amelyben

Dumitrescu, Károly király személyi titkára, arról értesítette, hogy ügyét áttette Mironescu belügyminiszterhez kivizsgálás és elintézés végett.

Kérdezte irodakisasszonyát, tud-e valamilyen ügyről, amihez Ófelsége beavatkozását kérték. Csak akkor jöttek rá a rejtély nyitjára, amikor Hitler leglelkesebb aradi hive, az egykori zsidó fiatalember megjelent az irodában és érdeklődött, hogy nem kapott-e táviratot Károly királytól. Ismerve hóbortját, bizony letagadták a választ és hosszú magyarázó levelet küldtek a kabinetirodának és a belügyminiszternek. Így simult el az aradi Hitler-affér, melyről főszereplője semmit sem tud. Így sikerült egy bel-

Téli holmik nyári gondozását, teljes felelőséggel, csekély díj ellenében vállalom

NEULÄNDER E. szücs

Fischer Eliz palota. (Udvarban).

ügyi vezérfelügyelő hiábavaló aradi utját megakadályozni és az aradi zsidóságot megóvni egy szigorú vizsgálatról.

A másik ügy szerelmi történet és csak abban különbözik a többi rügylakadástól, hogy ez is dolgot adott a hatóságoknak. Nem ugyan az állam legfőbb fejének, hanem csak az aradi rendőrségnek és ügyészségnek. Ábris rózsájának fordított meséje játszódott le Aradon és a vigjáték hősnője Arad kereskedővilága egyik jólismert tagjának nagyon szép fiatal leánya. A szép fekete leány, akit az egyszerűség kedvéért Liának nevezhetünk, nagyon szerelmes lett. Ez nem is csoda, hiszen arra való a szép leány, hogy szeressen és viszonzzeressék. A kiválasztott ideál szép, magas, karcsu fiatalember, meg is érdemelte ezt a szerelmet. Szorgalmas, jó fiu volt és ő is szerette a leányt. Csak egy baj volt. Lia szülei hithű ortodox zsidók, a fiu pedig — horribile dictu — Krisztus vallását követte. A kereskedő családja hallani sem akart a fiatalok egybekeléséről és megtiltott minden közeledést a fiunak. Lia kijelentette ugyan, hogy nem mond le szerelmeséről, de mégis úgy tett, mintha betartotta volna a szülői tilalmat. A családi tanács elhatározta, hogy pesti rokonaikhoz küldik felejtetni. Lia kiváltotta utlevelét és elbucszott szüleitől. Május eleje volt akkor és a fák éppen bontogatni kezdték rügyeiket.

A szerelmes pár paptól meg nem áldott, mégis boldog nászban borult egymás karjaiba egyik aradmegyei község szállodai szobájában.

Három hétig usztak a szerelmi nászban. A leányka szülei csak ekkor tudták meg a dolgot. Pesti rokonaiktól levelet kaptak, melyben azt kérdezték, mikorra várhatják Lia látogatását. Liától, aki tudomásuk szerint már három hét óta náluk volt — felejtetni. Táviratváltás, azután kérdezősködés a fiatalember főnökénél. Három hét óta „üzleti“ uton van! Rendőrség, csendőrség, nyomozás.

Liát a fiatalember aradi legénylakásán találták meg. Szemrehányások, drámai jelenetek. A keresztyény Ábris kijelenti, hogy hajlandó feleségül venni szerelmesét. Lia kijelenti, hogy semmiféle hatalom nem viheti vissza szerelmesétől, akivel önként ment a tiltott nászutra. A hatóságoknak tovább nincs szerepük, a szindarab számukra véget ért, senkisémet sértette meg a büntető törvénykönyvet.

A szülők azonban még most sem tudtak megnyugodni. Ők duzzognak, a fiatalok azonban tovább turbékolnak. Talán mire az időjárás megenyhül, lecsillapodik a szülők vallásos felháborodása is és a nyár elején megáldják a törvénytelen tavaszi frigyet.

Igy hullámszik a politika meg a szerelem Aradon 1933 hó-bortos tavaszán.

Jelentkeznek

a világ Hitler-kamerádjai

(Arad). Érdekes divat kapott lábra az utóbbi hetekben Erdély és a Bánság egyes nagyobb városában — s így természetesen Aradon is. „Politikai divat” — diagnosztizálhatnánk, ha akarnánk, Jókai Mór után szabadon, — már amennyire politika lehet az a furcsa lelki és izlésbeli elferdülés, amely szeret kétes népszerűségek még kétesebb sugarában sütkérezni és amelyik szeretné, ha mások is elhinnék, hogy ő tényleg sütkérezik a fentnevezett konglomerátumokban. De mennyire nem lehet például az antiszemitizmust politikai programnak tekinteni, úgy nem nevezhetjük mi sem politikai divatnak azt a furcsa jelensége, hogy

Erdélyben és a Bánságban aggasztó számban jelentkeznek egykori frontharcosok, akik most kisütik, hogy ők anno dacumál — együtt verték a muszkát egy bizonyos Hitler Adolfius nevű osztrák őrmesterrel

és így nekik is némi közük lehet még a világtörténelemhez.

Nulla dies — sine linea! — mondotta valamelyik békebeli római császár s most mi is, követve példáját, elmondhatjuk: Nincs nap — egy újabb Hitler-kamerád nélkül az erdélyi sajtóban. A lavina, — állítólag, — Kolozsváron indult, ahol egyik unatkozó újságíró-kollegánk az egyik könyvelő pillanatában szülte meg kéthasábos „színes” riportnak ugyanezt a háborus blöff-masztodont, a „Hitler bajtársát”, aki a véres lövészárkok szélén egy kenyérhéjjat rágesált 1917 december hó 19-én este 8 óra 56 perckor Hitler Adolfival, — és most érkezettnek látta az időt rá, hogy ezt a történelmi titkot leleplezze az utókor számára. Kukac Tóbiás Biharfülelmedről állítja továbbá, hogy másfél perccel a fenti eset után Hitler, a nagy Adolf viszont az ő vallára borulva suttogta el, hogy „Csak egy kislány van a világon...!” — éshogy természetesen ezt ő már akkor oly értelemben fogta fel, hogy Hitler máris elkezdte fajvédelmi nagy koncepciónak elmebeli lerakását.. Sapienti sat.

Kolozsvár példáját követve Temesvár, aztán Brassó,

Városi kávéház

Leszállított árak. — Elsőrendű kiszolgálás. Elkülönített játéktér. — Szeparált bridgeszalon. — Esténként parkettánc. — Aradváros közönségének évtizedek óta megszokott találkozóhelye. Tulajdonos: HAGYÓ JÓZSEF

majd Nagyvárad sajtójában láttuk viszont „Hitler barátait“, mint a legfrisebb „nagyidők tanuit“, — míg végre megtudhattuk, hogy Aradon is lakik kettő-három... akik egy tálból ettek a nagy nácivezérral cseresnyét. Kétségkívül csodálatos összetalálkozásai a véletlennek, hogy ezek az esetek, ezek a visszaemlékezések mennyire gyakoriak és milyen sokan vannak azon egykori hadfiak, akik találkoztak Volhynia mocsarai, vagy Galícia tetvei között a nagy Führerrel. Igaz ugyan, hogy akkor a Dolfi még kisebb fiú volt, — de viszont nagyobb volt a bajusza, mert nyilván nem stuccoltatta anynyira. Ez viszont a kaiserwilhelmi „es ist erreicht! — bajuszkok epochájában nem is csodálatos. Ma már az öreg doorni magánzó is szívesen viselne Hitler-bajuszt, mondjuk Kurfürstendammon, vagy a Brandenburger Thor alatt...

Mindez azonban nem indokolja azt, hogy ma már a kávéházba se lehesse bemenni anélkül, hogy az ember ki ne tenné magát annak, hogy nem találkozik Hitler őrmester egy-két egykori bajtársával. Békés kibiccek, ártatlannak látszó karambolpartnerek sugják meg a legelső alkalommal, hogy:

— Hja, barátom, ha én akkor azt mondom a Dolfinak: Igazad van, Kamerád...! Ki tudja, hol lehetnék...? Mert úgy volt, hogy a második Brusszilovi offenzíva idején voltunk együtt... — és irgalmatlanul jön a történet Róla és Hitlerről, amint együtt hegyezik a zabot az Oberarméekommando 87. lovasdivíziója számára egy valami hasonló.

Nincs semmi okunk kétségbe vonni Hitler egykori agitálását. De ha éjt nappá tett volna, akkor se engedhette volna meg magának azt a leisztungót, hogy annyi helyen legyen és annyi mindent csináljon, mint amennyire — egykori, fűszálsokaságu bajtársai emlékeznek rája. Nyilvánvaló tehát a következtetés: egy ostoba tömegpszichózissal állunk szemben, amelynek forrását egyformán táplálja az emberek feltűnni-vágyása, a mühlhauseni képzelet, — és végül a riporterek témahiánya, melynek következményeitől elmondhatjuk az ősmagyarok egykori fajvédő krónikásával, a tudós Ekkehardus atyával: „ments meg uram bennünket...!“

Értesítés!

Ne mulassza el jégcsükkésletét a városi üzemeknél, Arad legnagyobb jéggyáránál biztosítani.

Mennyiség, minőség, olcsó árak, pontos és higiénikus kiszolgálás a nap bármely órájában külön célra berendezett autókamionokkal garantáltak. Rendelés és előfizetés Uzinele Municipiului. Telefon 16 és 25.

Uzinele Municipiului Arad.

Képekgyári árban. Márkás festményeket vesznek. FREIMANN JÓZSEF Str. Brătianu 9. volt Weitzer János-ucca Aradon.

Nyolchónapos egészséges...

Emberpalánta a vásáron

(Koloszvár) Igy kezdődik a hirdetés, amely az Ellenzék egyik legutóbbi számában jelent meg. De azt ne gondolja valaki, hogy valami állateladásról van itt szó mert emberről szól a furcsa hirdetés. Embert kínálnak benne, ha nem is pénzért eladásra, de végképpen örökbeadásra.

Egy apa kínálja nyolchónapos, ép, erős, egészséges, szép szőke fiát és azt is mondja, hogy miért. „Mert se rendesen táplálni, se ruházni nem tudom“. Még egyebet is elmond az apa. Elmondja, hogy éhezve és fagyoskodva szenvedték át a telet és kéri jószívü embertársait, hogy legalább ártatlan kisfián könyörüljenek meg és fogadják örökbe.

Szóval kapható egy gyermek, aki nyolchónapos, szép, szőke és egészséges. Az utóbbi igazán csoda, mert elgondolható, hogy milyen szörnyü telet kinlódhatott át ez a csöpp-ség a családjával együtt, milyen csoda, hogy nem halt éhen, nem fagyott le a lába, nem vitte el valami betegség, hanem tovább él és egészséges.

Igen, az ember a legszivósabb élőlény, az emberke, különösen a falusi gyermekek a hideg vályogkunyhók riasztóborulatában szörnyü nyomorúságokat bírnak. Pedig igazán csodával határos, hogy nagyrészü el nem pusztul.

Az apa szeretné, ha nem pusztulna el szép kis szőke fia, hanem felnőne egészségben és biztonnal azt is nagyon szeretné, ha ő nevelhetné fel. De nem tudja. Nem tudja, mert nincs munka, nincs kereset. Inkább ujságban kínálja hát, hogy valaki könyörüljön meg rajta és vegye magához a fiucskát.

Mennyi szónoklat hangzik el a családi élet védelmében a gyermekek megmentéséről, de az ájtatos szólamok mögött az éhhalálba, pusztulásba hulló gyermekek, az őket eltartani nem tudó szülők sirása, panasza sikolt fel.

Akkor, amikor olyan bővében van az enivaló és olyan sok volna az elvégeznivaló munka...

Butort egy életre a

»Butorközpont«-nál

vegyen!

BENE & COMP

Arad, Bulvardul
Regina Maria 22.

Pereg a film...

(Arad). De csak akkor pereg vigan ez is, ha a nézőtér nem üres és a pénztárban elfogynak a jegyek. Ehhez pedig jó film kell és a jó filmet jól meg kell fizetni.

Románia meglehetősen sok filmet fogyaszt, amelyek természetesen túlyomó részben *külföldiek*, annál is inkább, mert nálunk még egyáltalában nincsenek filmgyárak. Az a néhány darab, amivel az utóbbi években kísérleteztek, számba sem jöhet.

A külföldi, különösen pedig a jó külföldi film sok pénzbe kerül, de még ennél is nagyobb baj, hogy dollárt, fontot, márkát kérnek érte, már pedig a főnálló *valutarendelkezések* szerint ezeket a pénznemeket nem lehet kivinni külföldre, csak a Banca Națională engedélyével. A filmek vizont azt mondják, hogy ha a Banca Națională valutájára támaszkodnék a filmbehozattal, akkor valamennyi romániai mozi már régen nem játszanék.

A Banca Națională azonban nem hagyja magát.

A filmcenzura hivattal karöltve szigoru vizsgálatot rendelt el abban az irányban, hogy a valuta rendelet óta milyen film és kinek az útján került forgalomban az országban és milyen valutával történt a rekompenzálása.

Ebből nyilvánvaló, hogy

a filmek kénytelenek a legfantasztikusabb módon beszerezni a külföldi filmeket, hogy üzemeiket fenntarthassák.

Ámde jelentkezik a valutakirendeltség és ezért *az egész moziszakma a nyomozás központjába került*. Ennek során legutóbb hirtelen külföldről hívták haza a filmszakma egyik bukaresti vezetőegyéniségét azzal, hogy valuta ügyben folyik ellene.

Az illető nyomban hazajött és kijelentette, hogy

az egész szakmában alig akad valaki, aki ne volna kénytelen idegen valutáért filmet vásárolni.

A helyzet tehát az, hogy van egy valutarendelet, amelynek benemtartóit a törvény elé állítják és van egy gazdasági kényszerűség, amely a térvénynél is erősebb, mert az életet, a létezést jelenti. Kétségtelenül bonyodalmas helyzet ez és nem hisszük, hogy holmi kis házivizsgálat tisztázni tudná.

Pénzfelvételre — pecséttel ellátott hivatalos nyugta ellenében, — csak fényképes igazolvány-nyal rendelkező kiadóhivatali megbizottaink vannak feljogosítva.

MŰVÉSZI ESEMÉNYEK

A HANGOSFILM VILÁGÁBAN

Pánik a városban

Tulajdonképen expedíciós film, mert vadállatok játszák benne a főszerepet, de még sem egészen az, mert érdekes cselekménye van.

Meséje rokon a Tarzan történetével. Egy Afrikában vadászó társaság szerencsétlenül jár és nem marad közülük más életben, mint egy kis fiú. A kisfiú egy oroszlán barlangban nő fel az állatok között. Megtanulja az oroszlánok beszédét, de az emberek beszédét elfeledi. Egyszer azután testvéreivel, az oroszlánokkal együtt az emberek fogságába esik. Eladják egy vállalkozónak, ki Amerikába viszi és az oroszlánokkal együtt cirkuszban mutogatja. Az új környezetben természetes esze hamar átsegíti a kezdet nehézségein. Megtanul beszélni, írni, olvasni és szeretni. Megszeretik egymást azzal a szép tanítónővel, aki bevezeti a kulturált élet rejtelmeibe. A történet vége, hogy... nem áruljuk el a frappáns fordulatot még sem...

A cirkuszos élet epizódja egy tűz, amelynek folytán a vadállatok kiszöknek ketrecekéből és berohannak a városba. Ekkor tör ki a pánik, mely alkalmat szolgáltat a remeknél remekebb felvételek elkészítésére. Az autók felszaladnak a járdára, az elefántok betörik a kirakatokat, kidöntik a lámpákat, felborítanak egy utasokkal telt autóbust. Egy oroszlán és egy tigris egymásnak rohannak és élet-halálharcot vívnak egymással. De nemcsak a pánik jeleneteiben, a film más részeiben is nagyszerű képekben gyönyörködhetünk. Csak néhányat említünk: a négerek oroszlánvadászata, — a kisfiú játszik az oroszlánokkal, — a verem, melyben elfogják az oroszlánokat emberi testvérükkel együtt, — egy oroszlán és egy bika párviadala, — hősünk játszadozása az oroszlánokkal a cirkusz ketrecében. És általában és akárhányszor csak előfordulnak az apró, kedvesen nyávogó oroszlánkölykök.

JÉGELŐFIZETÉS és rendelés a legelőnyösebb

REUSZ jéggyárban

A R A D, Bulevardul Regele Ferdinand 33. TELEFON 141.

— Minden cikkért írója felel. — Az „Erdélyi Élet” hasábjain helyet talál minden közérdekű esemény. Belső és külső munkatársaink mindenről az igazat és csak az igazat írják. — Nem igazat írni nem szabad.

Johnny Weissmüller, a világ leggyorsabb uszója után *Buster Grabbe, a losangelesi olimpiászon a 400 méteres uszás világbajnoka*, az egyetlen fehér uszó, aki eredményesen tudott szerepelni a japánokkal szemben, ugyancsak filmszínész lett. Mindketten dzsungelfilmekben mutatkoztak be és amint ez a legújabb film mutatja, ennek a műfajnak még olyan lehetőségei vannak, amelyeket Hollywood még nem aknázott ki teljesen. Valóban minden képzeletet felülmúló érdekességek és lélekzetelállító izgalmak kerülnek elénk a vetítő vászonra.

Grabbe, az ideális alaku atléta az a gyermek, aki ott nevelkedik a szabadtérben együtt az oroszlánokkal, akik nem csak megjuhászodnak előtte, de nyelvét is értik és engedelmeskednek neki. Azt a Brehmtől is hangoztatott megfigyelést, hogy az oroszlánok a legkritikább esetben támadják meg az embert, akkor is a legtöbbször csak védekezésből, ez a film is bizonyítja és mint vádat állítja az emberiség elé a tételt: az öldöklő ember teszi ragadozóvá az oroszlánokat!

A fenevadak egymásközötti harcai, az égő vándorcirkusz, a kiszabadult fenevadak pusztításai felejthetetlen képek. Az egész történet egy magasabbszintű, mondhatni erkölcsi felfogás hatja át, amely kipécézi az emberekben élő állati ösztönöket és szenvedélyeket. A mesemenetet egy megragadóan kedves szerelmi történet teszi kerek egészé. A közönség mindenütt lelkes tetszéssel fogadta ezt a csodálatosan lenyűgöző filmet.

BCC Cluj / Central University Library Cluj

Divat a szerelem

Az édes kis párisi midinettek világhíres ünnepén, Katalin napján, indni a film. A drága kis midinettek ilyenkor határtalanul boldogok — egy egész év minden éjszakáján, napközben munka mellett gondolkodnak erre az örömnapra, hiszen megközelíthetik, nyilvánosan ölelhetik, csókolhatják azt a férfit, akit legjobban szeretnek. Nelly, a nagy

divatáruház aranyos kis varrónője, Charleyt, az első divattervezőt végtelenül szereti, Katalin varázsos éjszakáján váltják az első édes csókot és másnap — Charley kegyetlenül kidobja a kis varrónőt, mert Nelly nem engedelmeskedett a szigorú divattervező akaratának és egyéni ízlése szerint formált át egy teljesen új modellt. Charley felháborodása onnan eredt, hogy hátkivágás nélküli modellt kreált, Nelly ellenben a hátkivágás mellett tört lándzsát. És a kis varrónő sorsa megpecsételődött volna, ha — a nemzetközi divatkonferencia nem találja elragadónak Nelly ruháját és nem ítéli oda az

Mindennemű fűszer és csemegeáruk
 legjobb minőségben, legolcsóbban **ÉLES** fűszer- és csemegeüzletében o—o

első díjat. Ez a kreáció mindent lehengerlő, döntő sikert arat, a világ divatának koronázatlan fejedelmei, megdönthetetlen irányítói engedelmes eszközök lesznek a kis varrónő kezében s természetesen Nelly a boldogságát is megtalálja...

Ez a rövidre fogott meséje ennek a nagyszerű filmnek, amely egyike az ideai szezon legkellemesebb, legszellemesebb legkedvesebb énekes, zenés vígjátékainak. Az első jelenettől az utolsóig rengeteg alkalom nyílik a jóízű kacagásra, sőt harsány nevetésre s közben bepillantást nyerünk a misztikus divatkreálás kulissza titkaiba, feltárul egy hatalmas divat-áruház minden hét lakat alatt őrzött rejteke, csupa szenzációs érdekesség, soha nem látott eredetiség és mindegyik rendező: Franz Wenzler eleven, ügyes, rátermett irányításában, illetve feltalálásában. A mese ötletesen bonyolódik s a kitűnő szereplők mindegyike helyén van, ilyen összhangozt együttest is régen láttunk már.

Renate Müller lebilincselően szőke szépsége, kedvesége, szerepkörében felülmulthatatlan varázsa kitűnően érvényesül a kis varrónő szerepében. Georg Alexander rokonszenves, elegáns és disztingvált, mint minden szerepében. Otto Wallburg pedig legjobb szerepét játsza: minden jelenet után harsog a nevetés. Azután egy csomó pompásan sikerült karakterfigura is felvonul, elsősorban Gizella Werberzirk, a nagyszerű komika, aki magyarul is beszél a filmen, aztán a temperamentumos, kitűnő, mindig hódító filmdiva: Hilde Hildebrand. Hermann Blass, Hermann Valentia és egy kis szerepben, mely elindította volna hódító útjára, ha közben férjhez nem megy a ragyogó szépségü

Tasnádi Fekete Mária, a mult évi Miss Magyarországnak.

Heinz Otto Borgmann fülbemászó slágér zeneszámai kísérik a filmet, amely eddigi sikerei után itélve, nálunk is sokáig mulattatni fogják a közönséget.

A legmodernebb kötött és szövöttáruk, pulloverek, mellények, harisnyák mélyen leszállított árban kaphatók

Bársony Andor

P. Avram lancu 18. üzletében.

— **Orvosi hír.** Dr. Vuia Salvator, a Fischer Eliz szülészeti klinika igazgató-főorvosa véglegesen Aradra költözött és rendelését a Fischer Eliz-házban megkezdte. Rendel naponta 9—10-ig és délután 3—5-g.

Fejfájás ellen Rozsnyay fejpasztilla

ROZSNYAI gyógyszertár, Arad.

M U Z S A Y N Á L

színházzal szemben. **Tavaszi öltönyök és kabátok. Trench-coat.** Nem gyári áru! Minden drb. saját készítmény. Mielőtt bárhol vásárol, keressen fel, Merkur bevásárlási könyvre 6 havi hitel.

Liebelei

Schnitzer Artur híres drámája, a „Szerelmeskedés“ több mint egyszerű korkép. A darab eszméje nincsen korhoz kötve, problémája és tendenciája ma is ép oly aktualis, mint amilyen a háboru előtt volt. A „szerelmeskedés“ szó azoknak az érzéseknek könnyelmű felfogását jelenti, amelyeket lehet ugyan játékos kedvvel felidézni, de amelyek gyökeret verhetnek a legkönnyelműbb szivben is és az emberi élet legszentebb érzelmévé változhatnak. A jó családból való fiuk gondolkodás nélkül követik társadalmi körük szokását és igyekeznek időtöltésre „édes kis“-lányokkal megismerkedni. A darabban a szerelmi játék kiinduló pontja nemcsak időtöltés, de annál jobban kidomborodik, hogy az áldozatul kiszemelt leányt csak játékszernek tekintik. Teodor egy kinos és súlyos asszonyhistoriából akarja kigyógyítani barátját, Fritzet, azért vezeti hozzá Krisztinát. Visszaélnék a lány igazi mély érzéseivel, ez okozza Krisztina tragédiáját. A lányka finoman hangolt, érzékeny szive nem értheti meg, hogy az a férfi, aki neki az egész világot jelentette, agyon tudja magát löni egy asszonyért és számára nem hagy más, mint futó üdvözlést. Ebbe bele kell pusztulnia neki is.

A dráma filmesítői átdolgozták Schnitzler darabját és a „szerelmeskedés“ drámájából szerelmi drámát csináltak, ezt azonban nem lehet terhükre írni, mert végeredményben jót alkottak. Így sem könnyű dolog lehet. Schnitzlert a filmre venni. A hangosfilmnek képre és cselekményre van szüksége, szavakat ad ugyan, de nem tükrözheti vissza azt, ami a szó mögött van. Hans Wilhelm és Kurt Alexander ezért dolgozták át Schnitzler művét és néhány olyan találó mondattal gazdagították azt, amit a szerző is megbocsátott nekik. Ezenkívül oly hálás feladatot adtak a rendezőnek, amiket Max Ophüls úgy oldhatott meg, hogy ezáltal a legkiválóbbak sorába emelkedett. Ez a zseniális fiatalember remekművet alkotott. Mindenekelőtt vászonra varázsolta a békebeli Bécs operettszentalizmusból mentes, igazi képét, a hamisítatlan bécsi lányokkal, a ragyogó katonatisztekkel. Csodálatos hangulatok áradnak a képről, bámulatos meglátások lesznek egyszerre plauzibilissé. Ophüls nevét még sokat fogjuk hallani a hangosfilm kulturtörténetében.

Schneider Magda alakítása a főszerepben kellemes meglepetés volt mindenki számára, még azoknak is, akik a fiatal színművésznő szerepeit már sablonszerűen gyártották. Schneider Magda az igazi Krisztina, a ragyogóan tiszta, édes bécsi lány, akiből sugárzik a lélek. Látszik rajta, hogy most

Dr. LESSMANN SÁNDOR, Marosvásárhely.
**Kellemetlenségek elkerülése végett, saját érde-
kében, azonnal jelentkezzék szerkesztőség-
ünkben.**

először élheti ki igazán nagy tehetségét és szinte boldog, hogy nem kell a happy end mocsarába fulladnia. Lujza Ullrich Mici szerepében valódi emberábrázolást produkál, a bécsi humor csak úgy árad belőle. Wolfgang Liebeneiner kissé poroszos kiejtéssel beszél, de ez csak a bécsi nézőt zavarja, egyébként tökéletes Fritz. Willy Eichberger, mint sneidig főhadnagy állja meg helyét. Olga Tschechowa kis szerepéből is sokat hoz ki. Gustáv Gründgens, Paul Otto és Paul Hörbiger a megszokottan jók.

A film értékét legjobban mutatja az a körülmény, hogy bécsi bemutatója sikert aratott bár éppen akkor játszották Reinhardt színházában is a darabot, a mester rendezésében, elsőrendű szereposztásban.

Nászut hármásban

a címe annak a német vígjátéknak, mely azzal büszkélkedik, hogy az egyetlen a németországi gyártmányok közül, amelyikből francia verziót is készítettek

BRIGITTE HELM

játsza a főszerepet, akiről az Alraune után kiderült, hogy nemcsak klasszikus szerepekben ragyogó, sőt felülmulhatatlan, hanem ha kell,

a jégszfinkszből forró hus-vér-nő válik.

Másfélórás kacagás ez a szellemes vígjáték!

Kiváló minőségű tölgy és mûuton szárított bükk parketta előnyös árban Kornis Testvérek r.t.-nál
Arad Strada Alexandri 1. — Volt Sa'acz-ucca — Telefon 501.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a „SOLVO“ pirula

Dr. Földes Béla gyógyszerháza, Arad

— Dr. Örfli Gyula ügyvédi irodáját Str. Moise Nicoara (v. Petőfi-u.) 6 szám alá helyezte át.

Vidéki urinőknek
legkényelmesebb, ha ruhájukat

IFJ. KREBS

festő és vegytisztítóhoz viszik,
közel a villamoshoz és a vidéki
autóállomással szemben van.
Arad, volt Boros Béni-tér
51. Fiók : v. Deák Ferenc-ucca.

Bevásárlás előtt tekintse meg

Szántó és Komlós

ruhanagyáruház szenzációs ki-
rakatait. — Mélyen leszállított
árak. Mérték utáni rendelések
gyorsan, pontosan és megbizha-
tóan eszközöltetnek. Szenzációs
nagy raktár iskolaöltönyökben.

ARAD, Színházépület.

— **A „REGGEL“** —

kiadóhivatala fokozottabban óhajtja t. olvasótá-
borának érdekeit szolgálni, ezért kéri, hogy

ha valaki előfizetni akar,

ha valakinek címváltozása van,

ha nem kapja a lapot,

ha a kézbesítő körül panaszja van :

forduljon rögtön a „Reggel“ kiadóhiv.-jához. Str. M. Nicara 1.

Csak az árak ol-
csók, minőségeink
változatlanul jók !

Csak az árak ol-
csók, minőségeink
változatlanul jók !

G O L D S T E I N L A J O S

Divatruháza Arad, Strada Bratianu (Weitzer-János-ucca 2.

Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és
kabátujdonságokban, hársonyok, selymek és mosóanyagokban. —
A hölgy- és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye. 00 00 00

Kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek

Vojtek gyógyszer-tár

A j á n d é k o t
előnyös és olcsó árakon
vásárolhat

CSÁKY

órás ékszerésznél

A R A D, Lutheránus
templommal szemben.
Óra, ékszerjavítás, ék-
szervésés elsőrangú
kivitelben. 00 00 00

Tavaszi angol és francia divatlapok meg-
érkeztek a „REVÜ“ SZALONBA

CSONT

elsőrendü uriszabósága, volt Deák F.-u. 15.

